

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของหัวข้อที่ศึกษา

จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์พบว่าไทยเรามีโอกาสพึ่งคนตรีจีนและชมการแสดงของประเทศจีนมาเป็นเวลานานตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี ด้วยเหตุที่มีชาวจีนได้ย้ายถิ่นฐานเข้ามาตั้งหลักแหล่งตั้งแต่นั้น ดังปรากฏในจดหมายเหตุรายวันของบาทหลวงเดอซิวซีซึ่งเป็นผู้ช่วยทูตของพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 แห่งฝรั่งเศสซึ่งเข้ามาเจริญพระราชสัมพันธ์ไมตรีกับประเทศไทยเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2228 และในจดหมายเหตุเรื่องพงศาวดารสยามสมัยกรุงศรีอยุธยาของลาลูแบร์ ซึ่งเป็นราชทูตจากฝรั่งเศสอีกท่านหนึ่ง ซึ่งเข้ามาถึงกรุงศรีอยุธยาเมื่อ พ.ศ. 2230 ในแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์เช่นกัน

ชนชาติไทยกับชนชาติจีนมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดสนิทสนมมาตั้งแต่โบราณ ศิลปะประเพณีของจีนเมื่อมองเป็นภาพรวมแล้วคนไทยคุ้นเคยกับวิถีชีวิตของชาวจีนโดยเฉพาะห้องถิ่นแต่จีวมากกว่าห้องถิ่นอื่น

วัฒนธรรมจีนที่เข้าสู่เมืองไทยเป็นวัฒนธรรมของจีนได้เป็นส่วนใหญ่เป็นวัฒนธรรมจากกวางตุ้ง ไทหล่า แต่จีว แต่สำหรับจีนแท้ ๆ อย่างปักกิ่งมาไม่ถึง เมื่อได้ไปชิวเกาหรือจีนได้เหมือนกับได้ไปบ้านอีกบ้านหนึ่งของเรา รู้สึกคุ้นเหมือนในกรุงเทพฯ ซึ่งในประเทศจีนส่วนใหญ่นั้นไม่มี แม้แต่เมืองกวางโจวซึ่งเป็นเมืองหลวงของมณฑลกวางตุ้งก็เป็นจีนที่ไม่คุ้นเคย ความคุ้นเคยและความสัมพันธ์ที่มีมายาวนาน ทำให้ คนไทยโดยส่วนรวมมองคนตรีจีนแต่จีวเสมือนเป็นตัวแทนของคนตรีประเภทอื่น ๆ ของจีนทั้งประเทศ วินัย พงศ์ศรีเพียร (2532: 4) อ้างคำกล่าวของ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช

คนตรีจีนในสายตาของนักดนตรีวิทยาตะวันตกนั้น แวน (Van) กล่าวไว้ว่า การนำคนตรีจีนมาเปรียบเทียบกับดนตรีตะวันตกโดยให้มุมมองของชาวตะวันตกนั้นเป็นการไม่เหมาะสม ชาวตะวันตกจะเห็นว่ามีลักษณะเสียงแนวเดียวทำให้น่าเบื่อหน่าย รวมทั้งมีเสียงอื่นที่ไม่ใช่เสียงดนตรีรวมอยู่ด้วย ขอให้คิดดูเสียใหม่ว่าดนตรีที่พวกเขาพอใจนั้นเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับพวกเขาที่นำไปใช้ในพิธีกรรมต่าง ๆ หรือเทศกาลงานรื่นเริงต่าง ๆ ดังที่มีวงดนตรีเดินพาเหรดไปตามถนนและที่มีการเล่นอบริการความบันเทิงของพวกเขา โดยมีผู้ชมตั้งอกตั้งใจและเข้าได้ถึงอารมณ์เศร้า

สนุกสนาน ที่นักดนตรีแสดงออกมาทางเครื่องดนตรีของพวกเขาถึงแม้ว่าจะเล่นโดยปราศจากรสนิยมหรืออารมณ์ความรู้สึกที่อยู่เสมอ แต่ก็เป็นที่น่าสังเกตถึงความรู้สึกของจิตใจมนุษย์ (Hood, 196:22)

เมื่อพิจารณาดนตรีจีนประกอบคำกล่าวนั้นเสริมให้เห็นความสำคัญของดนตรีจีนที่มีต่อบทบาทต่อสังคมและวัฒนธรรมของชาวจีน ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างของชาวจีนที่มาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยตั้งแต่อดีตใช้ดนตรีจีนเป็นสิ่งบอกหรือกระตุ้นสามัญสำนึกของตนเองอยู่เสมอถึงความรักความผูกพันของตนเองกับญาติพี่น้องและบรรพบุรุษที่รักของตนทั้งที่อยู่ในเมืองจีนและเมืองไทย รวมทั้งแสดงออกถึงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างเพื่อนฝูงมิตรสหายหรือคนที่ทำธุรกิจการค้า

อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เป็นอำเภอหนึ่งที่มีชาวจีนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก เนื่องจากเป็นเมืองที่มีการทำธุรกิจการค้าชายและการท่องเที่ยวเป็นหลักจึงทำให้มีการอพยพย้ายถิ่นฐานของประชากร รวมทั้งการถ่ายโอนวัฒนธรรมทางด้านดนตรีด้วย โดยเฉพาะดนตรีจีนซึ่งมีบทบาทสำคัญที่มีต่อวิถีชีวิตของประชากรและชุมชนชาวไทยเชื้อสายจีนในอำเภอหาดใหญ่

มูลนิธิท่งเขียยตั้งเป็นมูลนิธิหนึ่งที่มีบทบาทในการช่วยเหลือสังคมส่วนรวมทั้งทางตรงและทางอ้อมเช่น ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย เป็นสถานที่ในการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ เป็นประจำทุกปี ในส่วนของดนตรีทางมูลนิธิท่งเขียยตั้งมีวงดนตรีเพื่อใช้ประกอบพิธีกรรมและงานรื่นเริงต่าง ๆ

จากการสำรวจพบว่าวงดนตรีจีนของมูลนิธิท่งเขียยตั้งเป็นวงที่ยังมีความสมบูรณ์อยู่มาก แต่ปัจจุบันมีผู้สนใจเล่นดนตรีประเภทนี้น้อยมากเนื่องจากกระแสความเจริญทางตะวันตกจึงทำให้เยาวชนคนรุ่นใหม่ไม่ได้ให้ความสนใจ

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาดนตรีจีน: กรณีศึกษาวงมูลนิธิท่งเขียยตั้ง เพื่อบันทึกหลักฐานความเป็นวัฒนธรรมอีกทั้งเป็นการเผยแพร่และอนุรักษ์สิ่งที่มีคุณค่าและบทบาทคู่สังคมของชาวจีนในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ก่อนที่จะสูญสลายไปกับวัฒนธรรมที่กำลังเปลี่ยนแปลง

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของวงมุลนิธิท่งเซี่ยเซียงตั้ง อำเภอดงขลุ่ย จังหวัดสงขลา
- 2) เพื่อศึกษารูปแบบของเพลงที่ใช้ในการบรรเลง
- 3) เพื่อศึกษาวิธีการบรรเลงเครื่องดนตรีของวงมุลนิธิท่งเซี่ยเซียงตั้ง อำเภอดงขลุ่ย จังหวัดสงขลา

1.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเกี่ยวกับดนตรีจีนในเขตอำเภอดงขลุ่ย จังหวัดสงขลา ยังไม่มีนักวิชาการให้ความสนใจและศึกษามากนักเท่าที่ผู้วิจัยได้รวบรวมมาดังนี้

1) เอกสารงานวิจัยภายในประเทศ

1

ทรงพล สุขุมวาท (2545:240) ได้ศึกษาดนตรีจีนแต้จิ๋ว: กรณีศึกษาวงดนตรีคลองเตยเหลียงหลักฮึง พบว่า วงดนตรีคลองเตยเหลียงหลักฮึง เป็นวงดนตรีประเภทซอจูนิดหนึ่ง เรียกว่าวง หีซี มีนักดนตรีเป็นชาวแต้จิ๋วที่อยู่เมืองไทยมานาน มีเครื่องดนตรีประเภทซอได้แก่ ห่วงเล็ก ดังเซียว ประเภทซอได้แก่ ยี่ฮี้ หยี่ฮู้ ฟ้ายี่ ตัวผ่า ประเภทซิมได้แก่ เอี่ยวคิม ประเภทพิณได้แก่ ปี่แป๊ มีบทเพลงหีซีที่เป็นชื่อผู้โบราณของแต้จิ๋ว และยังมีมเล่นมาจนถึงปัจจุบัน เครื่องดนตรี ยี่ฮี้ ถือเป็นเอกลักษณ์ของดนตรีหีซีแต้จิ๋ว

วีเกียรติ มารคแมน (2539: 112) กล่าวถึงแบบแผนเฉพาะ "แค่ก เป๊" เป็นเอกลักษณ์ของจิวแต้จิ๋วคือมีกระสวนทำนองในการบรรจค์ำร้องที่มีแบบแผน ต่อมาภายหลังไม่ใช้แค่ก เป๊ โดยมีใช้ประเภทของทำนองและจังหวะคือทำนองใหญ่ ๆ ได้แก่ ตั้งลัก คิงลัก ฮวงสัว ฮัวะโหวง และจังหวะใหญ่ ๆ ได้แก่ เค็กล้อหี คิมเกี่ยหี ไชวล้อหี

อภิโชค แซ่ไคว้ว (2541: 28) กล่าวว่า ปัจจุบันสามารถจำแนกจิวที่ใช้คนแสดงออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

- 1) จิวหลวง ได้แก่ จิงฉวี กัวฉวี ผิงฉวี ถือเป็นจิวประจำชาติจีนวิวัฒนาการมาจากจิวท้องถิ่นอื่นฉวี โดยนำเอาเนื้อหาในบทละคร ทำทางการแสดง ทำนองเพลงจากจิวฮุนเซียงและซิงเซียง ทำนองเพลงพื้นบ้านหลายแห่งมาดัดแปลงเป็นจิวหลวงให้มีความสมบูรณ์แบบ การแสดงจิวชนิดนี้

ถือว่ามีมาตรฐานทั้งด้านลีลาท่าทางรำรำ ท่วงทำนองดนตรีที่ใช้ประกอบ จังหวะ ดนตรี เนื้อหา การแต่งกาย ทุกอย่างเป็นไปตามแบบแผนที่ครูจิวกำหนดมาตั้งแต่สมัยโบราณอย่างเคร่งครัด นักแสดงต้องฝึกฝนมาตั้งแต่เด็กใช้เวลาฝึก 6-7 ปี จึงจะได้มาตรฐานที่เปรียบเสมือนกระจกสะท้อนให้เห็นวัฒนธรรม จารีตประเพณีของคนจีนยุคโบราณได้เป็นอย่างดี จิวหลวงมีลักษณะพิเศษอย่างหนึ่งคือ ภาษา เนื้อร้อง คำสนทนาในบทแสดงของจิวหลวงล้วนเป็นภาษาจีนที่ใช้เป็นทางการทั้งหมด

2) จิวท้องถิ่น (ตี้ฮั้งซี) เป็นจิวที่มีวิวัฒนาการมาจากการละเล่นพื้นบ้านของชาวบ้านในท้องถิ่นนั้น ๆ บางครั้งมีการดัดแปลงนำการแสดงใหม่ ๆ มารวมเข้าด้วยกัน แต่ยังคงลักษณะเฉพาะของท้องถิ่นเอาไว้ จิวท้องถิ่นมีหลายชนิดเช่น จิวจากลุ่มแม่น้ำห้วยเสอ จิวฮกเกี้ยน จิวเสฉวน จิวจั้งเจีย จิวหนัน จิวกวงสี จิวผิงฉวีและฉินซี สำหรับจิวท้องถิ่นทางตอนใต้ของจีนที่คนไทยรู้จักกันดีได้แก่จิวแต้จิว จิวฮกเกี้ยน จิวไหหลำและจิวกวางตุ้ง การแสดงจิวท้องถิ่นนั้นมีลักษณะรำรำ ท่วงทำนอง ดนตรีประกอบ คำร้องการแต่งกาย การแต่งหน้าจะแตกต่างกันบ้างเล็กน้อยที่สำคัญคือไม่ได้ยึดถือตามแบบแผนอย่างเคร่งครัดอย่างจิวหลวง ทั้งนี้เพราะแต่ละท้องถิ่นจะผสมผสานศิลปะ ภาษาที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นตามความเหมาะสม

2) เอกสารงานวิจัยต่างประเทศ

เจิ้ง ลีอ หมิ่น (1997-8: บทนำ) ได้อธิบายในเรื่องดนตรี เจาโจว ว่าเป็นชื่อรวมของดนตรีพื้นเมืองชิวเถา ในมณฑลกวางตุ้งของแต้จิว ที่ได้รับความนิยมแพร่หลายในมณฑลกวางตุ้ง มณฑลฟูเจี้ยนตอนใต้ รวมทั้งเชียงไฮ้ และได้หวัน นอกจากนี้สถานที่ที่คนแต้จิวอยู่รวมกันในแถบออสเตรเลียและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ก็ได้รับความนิยมเช่นกัน เป็นดนตรีท้องถิ่นที่มีลักษณะรูปแบบเฉพาะของดนตรีพื้นเมือง เมื่อรวมกับละคร ซี่ฉวี มีอิทธิพลต่อกัน และพัฒนาต่อมาก่อรูปเป็นดนตรีจีนดั้งเดิม (traditional chinese music)

ทลาสเซอร์ (Thrasher, 1995: 97-111) ได้อธิบายในเรื่องบทเพลงท้องถิ่นของจีนว่าเป็นการประพันธ์ที่อยู่บนระบบแบบแผนโบราณ เป็นทำนองที่เล่นเป็นประจำ เรียกว่า ฉวีไผ เป็นบทเพลงที่มีแต่ชื่อกับทำนอง ไม่มีเนื้อเหลืออยู่ บทเพลงเหล่านี้มาจากสถานที่ต่าง ๆ และมีกำเนิดแตกต่างกัน อย่างเช่นมาจากเพลงพื้นเมืองและอุปรากรจีนดั้งเดิมที่ได้รับความนิยมในศตวรรษที่ 14-17 เป็นต้น ฉวีไผเป็นเพลงสั้น ๆ มีจังหวะนับที่แน่นอน ปกติใช้ความเร็วปานกลาง มีความยาวประมาณ 24-68 จังหวะ ฉวีไผที่เป็นโครงสร้างในเพลงทั่วไปรู้จักกันอย่างแพร่หลายทั่วประเทศจีน นั้นเป็นแบบแผนที่มีโครงสร้าง 68- จังหวะที่เรียกว่าปาปิ่น

แบบแผนโบราณของฉวิไลได้รับการอนุรักษ์ไว้เป็นอย่างดีตามประเพณีที่สืบทอดกันมาของมณฑลชานตง สุกเกี้ยนและเฉาโจวในมณฑลกว๋างตุ้งตะวันออก ลีวป๋ันเป็นแบบฉบับของปาป๋ันที่มี 60 จังหวะซึ่งเป็นแบบของเจียงหนาน ในประเทศจีนตอนกลาง ลีวป๋ัน 52- จังหวะ ที่เหลืออยู่มีความน่าสนใจเพราะโครงสร้างแสดงแกนหลักของการใช้ทำนองที่เรียกว่า กูกันอิน ถือเป็นลีวป๋ันแบบแรกที่สุด ตามตัวอย่างเป็นลีวป๋ัน แบบฉบับของเจียงหนานที่บรรเลงโดยเจงดังนี้

ลีวป๋ัน (แบบฉบับของเจียงหนาน)

บรรเลง เจง

1		8		16																																																	
<table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;">33 62 1 56 1 61 13 2</td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%; text-align: center;">33 62 1 56 1 32 16 5</td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> </table>					33 62 1 56 1 61 13 2		33 62 1 56 1 32 16 5																																														
33 62 1 56 1 61 13 2		33 62 1 56 1 32 16 5																																																			
<table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%; text-align: center; border: 1px solid black; padding: 5px;">24</td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%; text-align: center; border: 1px solid black; padding: 5px;">32</td> </tr> <tr> <td colspan="5" style="border-top: 1px solid black; border-bottom: 1px solid black; padding: 5px 0 5px 0;"> <table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;">55 33 55 2 32 11 61 2</td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%; text-align: center;">32 23 5 56 1 61 16 5</td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> </table> </td> </tr> <tr> <td colspan="5" style="border-top: 1px solid black; border-bottom: 1px solid black; padding: 5px 0 5px 0;"> <table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%; text-align: center; border: 1px solid black; padding: 5px;">40</td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%; text-align: center; border: 1px solid black; padding: 5px;">48</td> </tr> <tr> <td colspan="5" style="border-top: 1px solid black; border-bottom: 1px solid black; padding: 5px 0 5px 0;"> <table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;">56 53 2 23 5 56 53 2</td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%; text-align: center;">25 52 32 1 33 62 1 56</td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> </table> </td> </tr> <tr> <td colspan="5" style="border-top: 1px solid black; border-bottom: 1px solid black; padding: 5px 0 5px 0;"> <table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%; text-align: center; border: 1px solid black; padding: 5px;">52</td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> <tr> <td colspan="5" style="border-top: 1px solid black; border-bottom: 1px solid black; padding: 5px 0 5px 0;"> <table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;">1 32 16 5</td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> </table> </td> </tr> </table> </td></tr></table></td></tr></table>						24		32	<table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;">55 33 55 2 32 11 61 2</td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%; text-align: center;">32 23 5 56 1 61 16 5</td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> </table>					55 33 55 2 32 11 61 2		32 23 5 56 1 61 16 5		<table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%; text-align: center; border: 1px solid black; padding: 5px;">40</td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%; text-align: center; border: 1px solid black; padding: 5px;">48</td> </tr> <tr> <td colspan="5" style="border-top: 1px solid black; border-bottom: 1px solid black; padding: 5px 0 5px 0;"> <table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;">56 53 2 23 5 56 53 2</td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%; text-align: center;">25 52 32 1 33 62 1 56</td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> </table> </td> </tr> <tr> <td colspan="5" style="border-top: 1px solid black; border-bottom: 1px solid black; padding: 5px 0 5px 0;"> <table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%; text-align: center; border: 1px solid black; padding: 5px;">52</td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> <tr> <td colspan="5" style="border-top: 1px solid black; border-bottom: 1px solid black; padding: 5px 0 5px 0;"> <table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;">1 32 16 5</td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> </table> </td> </tr> </table> </td></tr></table>						40		48	<table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;">56 53 2 23 5 56 53 2</td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%; text-align: center;">25 52 32 1 33 62 1 56</td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> </table>					56 53 2 23 5 56 53 2		25 52 32 1 33 62 1 56		<table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%; text-align: center; border: 1px solid black; padding: 5px;">52</td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> <tr> <td colspan="5" style="border-top: 1px solid black; border-bottom: 1px solid black; padding: 5px 0 5px 0;"> <table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;">1 32 16 5</td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> </table> </td> </tr> </table>						52			<table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;">1 32 16 5</td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> </table>					1 32 16 5			
	24		32																																																		
<table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;">55 33 55 2 32 11 61 2</td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%; text-align: center;">32 23 5 56 1 61 16 5</td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> </table>					55 33 55 2 32 11 61 2		32 23 5 56 1 61 16 5																																														
55 33 55 2 32 11 61 2		32 23 5 56 1 61 16 5																																																			
<table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%; text-align: center; border: 1px solid black; padding: 5px;">40</td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%; text-align: center; border: 1px solid black; padding: 5px;">48</td> </tr> <tr> <td colspan="5" style="border-top: 1px solid black; border-bottom: 1px solid black; padding: 5px 0 5px 0;"> <table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;">56 53 2 23 5 56 53 2</td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%; text-align: center;">25 52 32 1 33 62 1 56</td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> </table> </td> </tr> <tr> <td colspan="5" style="border-top: 1px solid black; border-bottom: 1px solid black; padding: 5px 0 5px 0;"> <table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%; text-align: center; border: 1px solid black; padding: 5px;">52</td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> <tr> <td colspan="5" style="border-top: 1px solid black; border-bottom: 1px solid black; padding: 5px 0 5px 0;"> <table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;">1 32 16 5</td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> </table> </td> </tr> </table> </td></tr></table>						40		48	<table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;">56 53 2 23 5 56 53 2</td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%; text-align: center;">25 52 32 1 33 62 1 56</td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> </table>					56 53 2 23 5 56 53 2		25 52 32 1 33 62 1 56		<table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%; text-align: center; border: 1px solid black; padding: 5px;">52</td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> <tr> <td colspan="5" style="border-top: 1px solid black; border-bottom: 1px solid black; padding: 5px 0 5px 0;"> <table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;">1 32 16 5</td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> </table> </td> </tr> </table>						52			<table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;">1 32 16 5</td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> </table>					1 32 16 5																					
	40		48																																																		
<table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;">56 53 2 23 5 56 53 2</td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%; text-align: center;">25 52 32 1 33 62 1 56</td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> </table>					56 53 2 23 5 56 53 2		25 52 32 1 33 62 1 56																																														
56 53 2 23 5 56 53 2		25 52 32 1 33 62 1 56																																																			
<table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%; text-align: center; border: 1px solid black; padding: 5px;">52</td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> <tr> <td colspan="5" style="border-top: 1px solid black; border-bottom: 1px solid black; padding: 5px 0 5px 0;"> <table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;">1 32 16 5</td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> </table> </td> </tr> </table>						52			<table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;">1 32 16 5</td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> </table>					1 32 16 5																																							
	52																																																				
<table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;">1 32 16 5</td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> </table>					1 32 16 5																																																
1 32 16 5																																																					

แผนภูมิโน้ตที่ 1 แสดงลีวป๋ันแบบฉบับของเจียงหนาน

ลิว์บั้นที่มี 60 หรือ 68 จังหวะ แตกต่างจากแบบที่มี 52 จังหวะ เพียงการเพิ่มวลีเพลงเข้าไป โดยการซ้ำ 8 จังหวะ ของวลีเดิม 1 หรือ 2 ครั้ง บทเพลงบรรเลงสำหรับเครื่องดนตรีจีนโดยเฉพาะ เจง (จะเข้จีน) พัฒนามาจากฉวีไผ่ ดังกล่าวโดยเพิ่มเทคนิคต่าง ๆ เช่น

1. เตี้ยวซิงเปียนโจว (การแปรเปลี่ยนทางบันไดเสียง) เช่น จากโครงสร้างทำนองเดิมใช้ ซอล ลา โด เร มี เปลี่ยนมาใช้ ซอล ที โด เร ฟา
2. บั้นสือเปียนโจว (การแปรเปลี่ยนแปลงทางรูปแบบจังหวะ) เช่น ในช่วงจังหวะซ้ำ สามารถสอดแทรกทำนอง ในระหว่างจังหวะได้ เป็นการทำให้บทเพลงบรรเลงมีการพัฒนา ก้าวหน้าขึ้น
3. อั้นเจิงเปียนโจว (การแปรเปลี่ยนที่สืบเนื่องมา) เป็นการสร้างทำนองขึ้นใหม่โดยอยู่บน พื้นฐานการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ฉวีไผ่
4. การเปลี่ยนแปลงวลีเริ่มต้น

ในการศึกษาดนตรีในเบื้องต้นนั้น พิจารณาใน 2 ประเด็นหลัก คือ จังหวะ และทำนอง ใน ส่วนของจังหวะ พิจารณาอยู่ในเรื่อง เถาฉวี (เพลงชุด) ในส่วนของทำนอง แยกพิจารณาเป็น 3 เรื่อง คือ โครงสร้างทำนองเพลงทางยาว (Linear Structure) โครงสร้างทางโหมด (Modal Structure) ทำนองและการเปลี่ยนแปลงทำนอง (Melody and Variation)

จังหวะ (บั้น)

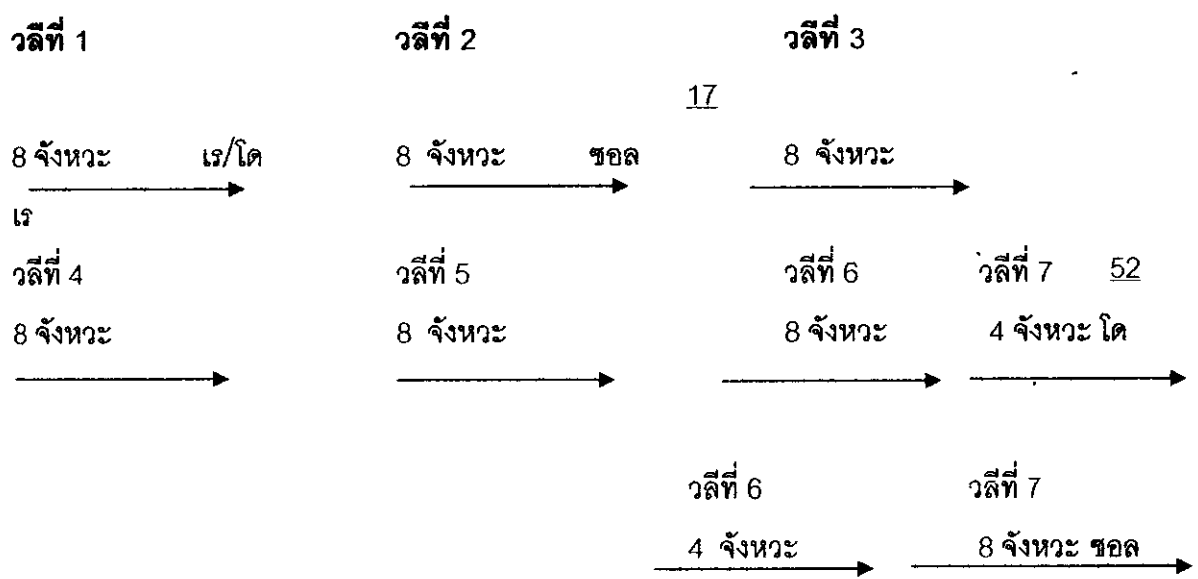
เถาฉวี (เพลงชุด) เป็นรูปแบบการบรรเลงที่ปรากฏอยู่ในเพลงบรรเลงแบบดั้งเดิมที่แตกต่าง กันไปตามแต่ละท้องถิ่น ในดนตรีแต่ฉวี เพลงมีรูปแบบของการเชื่อมโยงจังหวะที่อยู่ใน Tempo ต่าง ๆ ดังนี้

- ใน tempo แรก เรียกว่า โถวบั้น โครงสร้างทั้งหมดของฉวีไผ่ เล่นในจังหวะซ้ำ ความเร็ว ประมาณโน้ตตัวดำ = 40 ส่วนมากบันทึกใน time signature 4/4
- ต่อมาเรียกว่า เขามะ เล่นโครงสร้างเดิมซ้ำอีก โดยส่วนใหญ่จะปรากฏรูปแบบของการ ผี้นจังหวะ (syncopation) ด้วยจังหวะที่เร็วขึ้น ความเร็วประมาณโน้ตตัวดำ = 80 บันทึกใน time signature ¼ ทำนองมีการสอดแทรกหรือประดิษฐ์ขึ้นใหม่บ้าง

- สุดท้ายเรียกว่า ชั้นปิ่น เล่นทำนองของฉวีไผ่ แต่เร็วมากกว่า และไม่มีการสอดแทรก ทำนองที่ประดิษฐ์ขึ้นมาใหม่ ความเร็วประมาณตัวดำ = 112 บั๊นทีกใน time signature $\frac{1}{4}$ ปกติพบลักษณะดังกล่าวในบทเพลงของเจง ด้วยเช่นกัน

ทำนอง

1) โครงสร้างทำนองเพลงทางยาว (linear structure) ในดนตรีจีนมีโครงสร้างลิ่วปิ่น 52- จังหวะ ถือเป็นความยาวของเพลงที่สั้นที่สุดตามทฤษฎี (แม้ว่ายังมีเพลงแปรของลิ่วปิ่นอยู่อีกบ้างที่มีความยาวต่ำกว่า) มี 6 วลีที่มีระเบียบสมบูรณ์ คือ แต่ละวลีมี 8 จังหวะ สำหรับวลี 4 จังหวะที่เกิดในตอนท้าย (วลีที่ 6 และวลีที่ 7) มีตำแหน่งที่อยู่ 2 แบบขึ้นอยู่กับว่าเป็นลิ่วปิ่นแบบฉบับใด ทำนองเพลงดำเนินไปตามลูกศรตามโครงสร้างทำนองเพลงทางยาวดังนี้

แผนภูมิโน้ตที่ 2 แสดงโครงร่างของโครงสร้างทำนองเพลงทางยาวลิ่วปิ่น 52- จังหวะ

จากตัวอย่างเพลง ลีวบัน 52- จังหวะนี้มีความสัมพันธ์ในลักษณะเป็นเพลงต้นแบบของ เพลง หั่งอาฮี้จู้ย (นกเปิดเล่นน้ำ) ซึ่งเป็นเพลงแต่จิวที่มีชื่อเสียง โน้ตตัวแรกของเพลงหั่งอาฮี้จู้ยนี้เริ่มที่จังหวะที่ 17 ของลีวบัน และมีความยาว 68 จังหวะซึ่งเพลงที่มีความยาวมากกว่า 52 จังหวะพบ อยู่เสมอในเพลงแปรต่าง ๆ ของ ฉวีไผ่

2) โครงสร้างทางโหมด (Modal structure) ดนตรีจีนแต่จิวมีการจัดการจัดวางชุดเสียง โดยทั่วไปเป็น ซอล ลา โด เร มี (โด โน้ตแต่จิวใกล้เคียงกับตัวฟาของโน้ตสากล ดังนั้นในการ วิจัยนี้) ซอล กับ เร เป็นตัวโน้ตที่มีความสำคัญมาก เกิดขึ้นบ่อยและเป็นจุดพัก (cadence) ของวลี ดังเช่นในบทเพลงของ เจง ทางจินใต้ โน้ตตัวซอล กับ เร เป็นโน้ตสำคัญ โดยเฉพาะเป็นจุดพัก โน้ตตัว ลา กับ มี ใช้น้อยตรง จุดพักและมักแทนด้วยโน้ตตัว ที่ กับ ฟา เพื่อให้เกิดสีสันจนเป็น บันไดเสียงใหม่ คือ ซอล ที โด เร ฟา อย่างเช่น เพลง หั่งอาฮี้จู้ย บันไดเสียงในที่นี้ไม่เหมือนกับ บันไดเสียงของดนตรีสากล เพราะไม่มีครึ่งเสียง จากตัวอย่าง ลีวบัน 52- จังหวะ เป็นโครงสร้าง ทำนอง ซอล กับ เร จังหวะที่เริ่มตั้งแต่จังหวะที่ 17

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ศึกษาเฉพาะวงมุลนิธิท่งเซี่ยเซียงตั้ง อำเภอนาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เป็นพื้นที่ภาคสนามในการศึกษาประกอบด้วย

1. ดนตรีจีนและเครื่องดนตรีเฉพาะวงมุลนิธิท่งเซี่ยเซียงตั้ง อำเภอนาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
2. ศึกษาเฉพาะรูปแบบของเพลงที่ใช้ในการบรรเลง
3. ศึกษาวิธีการบรรเลงเครื่องดนตรีของวงมุลนิธิท่งเซี่ยเซียงตั้ง อำเภอนาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบประวัติความเป็นมาของวงมุลนิธิท่งเซี่ยเซียงตั้ง อำเภอนาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
2. ทราบรูปแบบของเพลงที่ใช้ในการบรรเลง
3. ทราบการบรรเลงเครื่องดนตรีของวงมุลนิธิท่งเซี่ยเซียงตั้ง อำเภอนาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
4. เป็นเอกสารในรูปแบบของเอกสารงานวิจัยและวิชาการ
5. เป็นตัวอย่างโน้ตเพลงที่บรรเลงการบรรเลงโดยวงมุลนิธิท่งเซี่ยเซียงตั้ง อำเภอนาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

1.6 ข้อตกลงเบื้องต้น

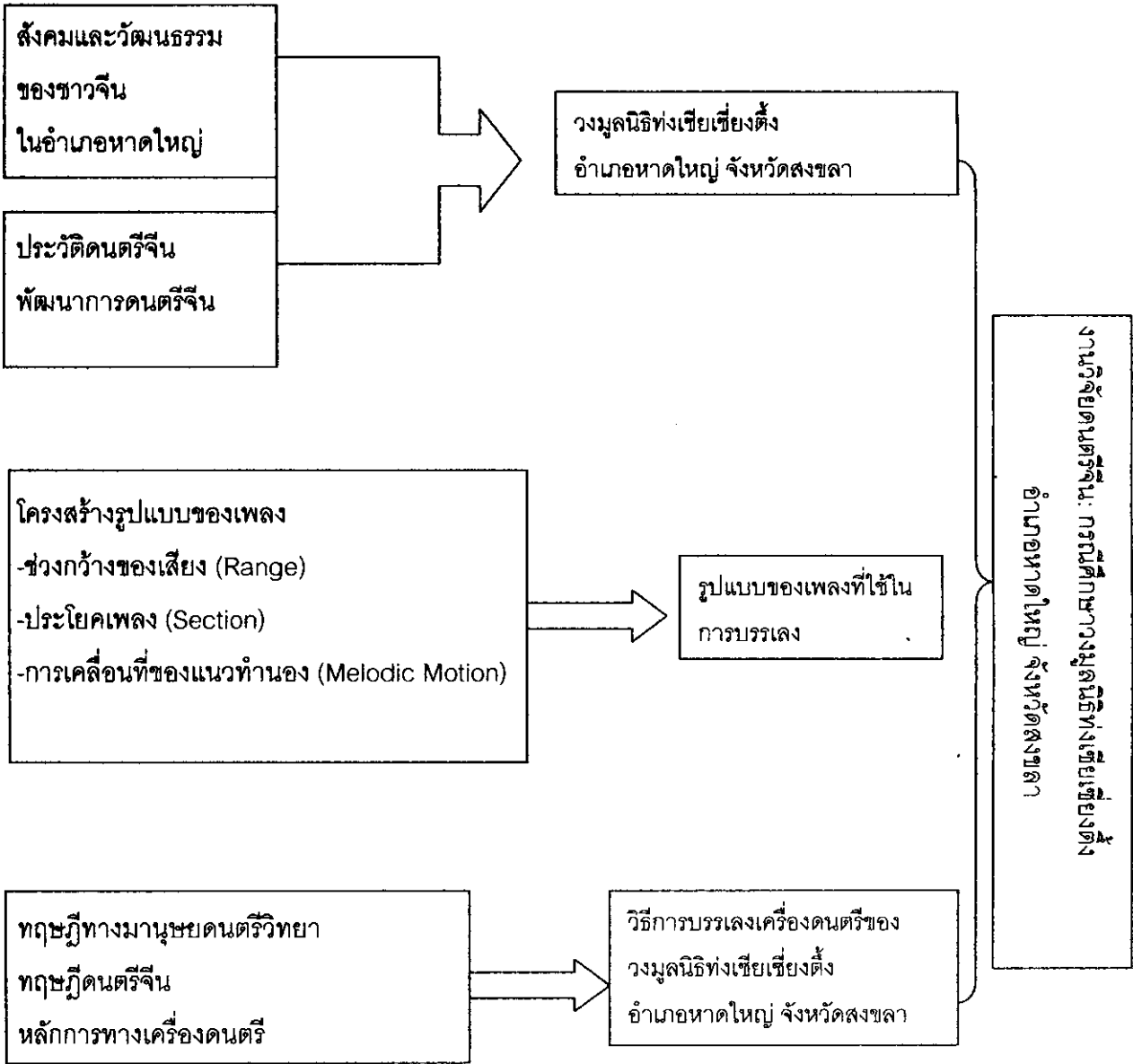
1. การบันทึกโน้ตในการวิจัยครั้งนี้ใช้โน้ตสากลสำหรับการบันทึกโน้ตเพลงทุกเพลง
2. ให้ภาษาไทยเขียนทับศัพท์แทนคำภาษาจีนที่มีในการวิจัยรวมถึงชื่อเรียกเครื่องดนตรีชนิดต่าง ๆ
3. ดนตรีจีนในการวิจัยนี้ หมายถึง ดนตรีที่เป็นเอกลักษณ์ท้องถิ่นเฉพาะวงมุลนิธิห่งเซียงต้ง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
4. รูปแบบของเพลง หมายถึง โครงสร้างและเพลงที่นำมาใช้ในการบรรเลงภายในวงมุลนิธิห่งเซียงต้ง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

1.7 แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้

1. ทฤษฎีทางมานุษยดนตรีวิทยา
2. ทฤษฎีดนตรีจีน
3. หลักการทางเครื่องดนตรี

กรอบแนวคิด

ทฤษฎีและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	วัตถุประสงค์ของการศึกษา	ผลการศึกษา
-----------------------------	-------------------------	------------

ตารางที่ 1 แสดงกรอบแนวคิด